

Vakfın vergi kanunları karşısındaki durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-1796
Tarih	02.06.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-1796 02/06/2012

Konu : Vakfın vergi kanunları karşısındaki durumu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda vakfınıza Bakanlar Kurulu Kararı ile vergi muafiyetinin tanındığı ve bu muafiyet kapsamında hangi tür vergi ve harçlardan muaf tutulacağınız ile ilgili olarak Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

492 SAYILI HARÇLAR KANUNU YÖNÜNDEN:

Bilindiği gibi, 492 sayılı Harçlar Kanununun 57 nci maddesinde tapu ve kadastro işlemlerinden bu Kanuna bağlı (4) sayılı tarifede yazılı olanların, tapu ve kadastro harçlarına tabi olduğu; 59 uncu maddesinin (b) bendinde ise kamu menfaatlerine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların iktisap edecekleri gayrimenkullerin vesair aynı hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleriyle, bu dernek ve vakıflara ait tesislerin ve bu tesislerin sonradan iktisap edecekleri gayrimenkullerin vesair aynı hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinlerinin

harçtan müstesna tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinde, noter işlemlerinden bu Kanuna bağlı (2) sayılı tarifiede yazılı olanlarının noter harçlarına tabi olduğu Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş muameleleriyle bu vakıflara yapılacak bağışlamaların harca tabi tutulmayacağı belirtilmiştir. Buna göre, Vakfınıza Bakanlar Kurulu Kararı ile vergi muafiyeti tanındığının tevsiki halinde Vakfınızın, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ilişkin 492 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin 3 üncü fıkrası ile aynı Kanunun 59 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan işlemleri nedeniyle harca tabi tutulmaması gerekmektedir.

488 SAYILI DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisi mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu, resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisini kişilerin ödeyeceği; 8 inci maddesinde, bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın, genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı; 9 uncu maddesinde, bu Kanuna ekli (2) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisinden müstesna olduğu hükme bağlanmıştır.

Mezkur Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "V-Kurumlarla ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün 19 numaralı fıkrasında, "Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş işlemlerinde düzenlenen her türlü kağıtlarla, Türk Silahlı Kuvvetlerini (Jandarma Genel Komutanlığı dahil) güçlendirmek amacıyla kurulmuş vakıfların her türlü işlemlerinde düzenlenen kağıtlar"ın damga vergisinden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların yalnızca kuruluş işlemlerinde düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisna olup, söz konusu vakıfların kuruluş aşamasından sonra düzenlediği kağıtların istisna kapsamında değerlendirilmesine imkan bulunmamaktadır.

Bu itibarla, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanındığı belirtilen vakfınızın yalnızca kuruluş işlemlerinde düzenlenen kağıtların damga vergisinden müstesna tutulması gerekmektedir. Ancak Damga Vergisi Kanununda, vakfınızın diğer işlemlerine ilişkin düzenlenen kağıtlar yönünden herhangi bir muafiyet ya da istisna hükmü öngörülmemiştir.

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset tarihiyle veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer bir şahsa intikalinin Veraset ve İntikal

Vergisine tabi olduğu belirtilmiştir.

Kanunun 3 üncü maddesinin (a) fıkrasında; Amme idareleri, emekli ve yardım sandıkları, sosyal sigorta kurumları, umumi menfaate hadim cemiyetler, siyasi partiler ve bunlara ait olan veya bunların aralarında kurdukları teşekküllerden kurumlar vergisine tabi olmayanların, (b) fıkrasında da, yukarıdaki fıkra da sayılanlar dışında kalan hükmi şahıslara ait olup, umumun istifadesi için ilim, araştırma, kültür, sanat, sıhhat, eğitim, din, hayır, imar, spor gibi maksatlarla kurulan teşekküllerin Veraset ve İntikal Vergisinden muaf tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Kanunun 4 üncü maddesinin (k) fıkrasında da; Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara kuruluşu için veya kurulduktan sonra tahsis olunan mallar dolayısıyla veraset ve intikal vergisi aranılmayacağı belirtilmiştir.

2464 SAYILI BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU YÖNÜNDEN:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu ile belediyelerce tahsil edilen vergi, harç ve harcamalara katılma paylarına ilişkin hükümler düzenlenmiş ve bu düzenlemelerde Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflarla ilgili herhangi bir muafiyete ve istisna hükmüne yer verilmemiştir.

Bu nedenle, söz konusu vakıftan belediyelerce 2464 sayılı Kanunda yer alan vergi, harç ve harcamalara katılma paylarının alınması gerekmektedir.

1319 SAYILI EMLAK VERGİSİ KANUNUN YÖNÜNDEN:

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (m) fıkrası ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ait binalar (Vakıf senedindeki cihete tahsis edilmek şartıyla); bina vergisinden daimi olarak muaf tutulmuştur.

Buna göre, söz konusu vakfa ait binaların Vakıf senedindeki amaca tahsis edilmek şartıyla bina vergisinden muaf tutulması gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin,

1/3-g maddesinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV ye tabi olduğu,

ticari, sınaî, ziraî faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı ve niteliği Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edileceği,

17/1 inci maddesinde; Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve bakanlar kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların;

a) İlim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetlerinin,

b) Tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetlerinin,

17/2-a maddesinde ise, Kanunun 17/1 inci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşların(Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve bakanlar kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar) hastane, nekahathane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve sakat bakım ve huzurevleri, parasız fukara aşevleri, düşkün evleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerinin KDV den istisna olduğu

hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında, dernek ve vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve sermaye şirketleri ile kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri olduğu, aynı maddenin altıncı fıkrasında da dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemelerinin, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal ve hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi işletme niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

İktisadi işletmenin tanımı içinde yer alan ve devamlı olarak yapılan ticari, sınai veya zirai faaliyetten söz edilebilmesi için bu işletmenin tedavül ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen malların veya verilen hizmetin bir bedel karşılığı satılmış olması gerektiği, aksi halde diğer unsurlar var olsa dahi bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilemeyeceği açıktır.

Buna göre, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan adı geçen vakıf bünyesinde, ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet dolayısıyla iktisadi işletme oluşmadığı sürece KDV mükellefiyeti tesis edilmeyecektir.

Ancak, adı geçen vakıf bünyesinde iktisadi işletmenin oluşması halinde KDV mükellefiyetinin de tesis edilerek bu kapsamda gerçekleştirilen teslim ve hizmetler KDV ye tabi olacak, KDV Kanununun 17 nci maddesinin 1 ve 2 numaralı fıkranın (a) bendi kapsamında gerçekleştirilen faaliyetleri ise KDV den istisna tutulacaktır.

Ayrıca, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara getirilen istisnanın, bu vakıfların mal ve hizmet alışlarıyla bir ilgisi olmayıp, bunların her türlü mal ve hizmet alımları genel hükümler çerçevesinde KDV ye tabi olacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026